

**Arnoldi Corvini â Belderen, Batavi, Jcti quondam
Consummatissimi, Consilarii Electoralis & Professoris
Moguntini Publici, &c. Tractatus Geminus De Personis
Atque Beneficiis Ecclesiasticis Sive ...**

opus posthumum, diu desideratum, nunc demum excusum, & indice
locupletissimo instructum

De beneficiis ecclesiasticis

Corvinus van Beldern, Arnold

Francofurti ad Moenum, 1708

VD18 10184902

De Nominatione Scholastica. Tit. 7

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62028)

TITULUS VII.
De Nominatione Scholastica.

SUMMARI A.

1. <i>Nominatio Scholastica cur procedat jure extraordinario.</i>	11. <i>Cur.</i>
2. <i>Ortus à Gratiis expectativis.</i>	12. <i>Quando petenda & concedenda Nominatio.</i>
3. <i>Ab Universitatis voluntate pendet.</i>	13. <i>Redigenda in scriptum.</i>
4. <i>Quae beneficia eà comprehendantur.</i>	14. <i>Duplicata exhibenda.</i>
5. <i>Fundatur in Concordatis.</i>	15. <i>De Originalibus quae faciendum.</i>
6. <i>Cur concessum Jus Nominationis Universitatibus Gallia.</i>	16. <i>Ut Matricula inscribatur. Nominatus, necesse.</i>
7. <i>Earum nomine quae intelligantur.</i>	17. <i>Quae exprimenda.</i>
8. <i>Qualem nominare debeant.</i>	18. <i>Ad quos dirigenda.</i>
9. <i>Legitimum studiorum tempus quod.</i>	19. <i>Quibus insinuanda.</i>
10. <i>Qui excipiantur.</i>	20. <i>Insinuatio hic quid.</i>
	21. <i>Coram quibus facienda.</i>
	22. <i>Semel.</i>
	23. <i>Eà facta petenda Cuius latio: & à quo.</i>
	24. <i>Ea negata devolvitur ad Superiorem.</i>

CORVINUS
De Personis
et Benefic. Eccle

G IV.

32

25. *Nisi iusta recusandi* 27. *Nominationis effectus.*
 26. *Pluribus Nominatis quis sit potior.* 28. *An circularis promotio locum habeat perpetuò.*

Procedit *Nominatio Scholastica* jure extraordinario. Cum
 quia *Nominationes* sunt gratiæ expectatiuæ; vel sal-
 tem instar earum: *Gloss. in verb. gradus. tit. de Collation. in*
Pragm. Sanct. tum quia ipse Papa, (à quo nominandi po-
 testatem habent *Univeritates*) in *Collationibus beneficiorum* in alio-
 rum *Dioecesi sitorum*, non procedit *Jure Ordinario*: ut *supra ostendi-*
mus.

Origo Nominationum est à *Gratiis expectativis*: Hisce enim per
 Concilium *Basileense* aut *sublati*, aut in modum *redactis*, inductæ sunt
Nominationes; ut essent gratiæ quidem *expectatiuæ*, sed *generales*.
Gloss. d. verb. gradus.

Unde à *mera Universtitatis voluntate* pendent, *g. præsatiq. de col-*
lation. in Concord. & ad earum *concessionem Univeritates* non cogun-
 tur; licet eas *denegantes doctis ac benemeritis*, injustè faciant: *Gloss.*
in §. item quod ad dictas. in verb. potuerunt. eod. in Pragm. Sanct.

Beneficia, quæ *supra diximus Mandatis de providendo* non inclu-
 di, nec *Nominationibus* comprehenduntur: ut *Præbendæ Theologa-*
les, §. 7. & *g. præsatiq. Ordinarii. eod. Ecclesiæ Parochiales solæ* in *Civi-*
tatibus & Oppidis muro cinctis. §. in Ecclesiis. eod. §. statumus. 2. eod. in
Concordat.

Cum per *Concilium Basileense*, & *Pragmaticam Caroli Sanctio-*
 nem, gratiæ *expectatiuæ*, (quarum *usus* in tantum *invaluerat*, ut qua-
 tuor tantum *menses* relinquerentur *Ordinariis*; ut *supradictum*;) ef-
 sent *sublatæ*; easque *mordicus retinere* vellent *Pontifices* atque de *Prag-*
matica sanctione, quan: *improbabant*, *conquererentur* apud *Francia-*
rum

rum Regem: inter Papam Sixtum IV. & Ludovicum XI. Regem, iura fuere Concordata: quibus relinquebantur Ordinariis Collatoribus sex menses liberi: Februarii, Aprilis, Junius, Augustus, Octobris & December. Quae tamen tanquam juri & Decretis Concilii Constantiensis & Basileensis, contraria, non sortita effectum. *Gloss. in §. quod quis. in verb. quatuor. eod. in Pragm. Sanct.* Abstulerat etiam Concilium Basileense, & Pragmatica Caroli Sanctio, libera Ordinariorum, beneficiorum collationi, tertiae partis collationem; ut cum jure Communi Ordinarii conferrent beneficia quibus vellet; tertiam partem tenebantur conferre Graduatis, & duas quidem partes tertiae illius partis nominatis Graduatis, reliquam graduatis quos appellant, Simplicibus. *Super. & §. item placuit. eod.* Sed quia ista tertia & tertia tertia, erant incerta, multaeque fraudes in Graduatum praedictum fierent a Collatoribus, indeque lites orientur & contentiones multae: Jure Concordatorum quo utimur inter Leonem X. & Franciscum I. Nominationum forma est immutata, in eo quod pro Beneficiorum parte tertia, tertia pars tantum attribuat Graduatibus, Aprilis quidem & Octobris Graduatis Simplicibus; Julius vero & Januarii Graduatis Nominatis: Et sic hi, non sine damno, cum duos antea haberent partes tertiae partis beneficiorum iure Concordatorum acceperunt jus aequale cum Graduatis Simplicibus. *Prasatig. eod. & ibi Gloss. Rebuff. in verb. in primo mense. Davis in ad. de benefic. sect. 7. cap. 4. vers. dixi supra. Duaren. tract. de Sacris Minister. lib. 5. cap. 13.*

- 6 Concessum fuit hoc jus Nominationis Scholis seu Universitatibus Galliarum; 1. Quia praemiorum spes ad virtutem, ad scientiam, accendit literis incumbentes: 2. Quia literatis hominibus indiget Ecclesia: *c. cum ex eo. de elect. in 6.* 3. Quia pauperibus Studiosis hoc modo providetur: *§. quod si quis. de collation. in Pragm. Sanct.* 4. Quia cum ad beneficia promovendi sint idonei, nulli de idoneitate ambigendum judicare melius possunt, quam qui eorum Praeceptoris & Magistrorum sunt. *In nemini. 1. §. 1. vers. Jurisperitos. Cod. de Advocat. divers. judicium.*
- 7 Universitarum nomine intelligimus hic, non tantum Academias quae habent facultates omnes; sed & eas quae quibusdam facultatibus

CORVINUM
De Personis
et Benefic. Eccle

G. IV.
32

carent: *Rebuff. tract. Nomination. quest. 6. num. 13. & 14. vide Gloss. in §. ita tamen. in verb. universitatibus. eod. in Pragm. Sanct.* Appellantur Universitates rectè. Cum Professoribus ac Studiofis literarum, corpus, collegium ac velut Rempublicam habere liceat. Quod alias jure prohibitum. *tit. ff. quod cujusq; univers. Duaren. d. loco, vers. 1. Dartis d. loco, vers. universitatis.*

Nominant autem Universitates, non hominem quemlibet, sed 8
Gallum: *Gloss. in verb. exterorum. in proem. Pragm. Sanct.* & quidem in Theologia & utroque jure, gradibus & titulis Baccalaureatus, vel Licentiæ, vel Doctoratus; In Medicina, Licentiæ vel Doctrinæ; in Artibus, Magisterii insignitum: *§. præterea. §. teneantur. de Collation. in Concordat. gradatim, non per saltum; §. monemus. eod. in universitate famosa: (quæ est, ubi saltem publicè jura docentur: Dartis d. loco, vers. illud sciendum.) non sub Bulla. d. §. volumus. Dartis d. loc. vers. oportet. aut Codicillis. Duaren. d. loco, vers. 2. post legitimum tempus studii, per Concordata requisitum, absolutum. d. §. præterea.*

Legitimum Studiorum tempus est; In studio Theologiæ, in Bac- 9
calaureis Simplicibus, annorum sex; in Formatis, Licentiatis & Doctoribus decem: *§. 1. eod. tit.* In studio Juris utriusque, in Baccalaureis annorum quinque; in Doctoribus vel Licentiatis septem: Eademque ratio est Medicinæ, nisi quod infimi gradus in ea non habeatur ratio: *ut diximus.* In Magistris in Artibus annorum quinque.

Exciuntur Generosi homines & claris natalibus, ab utroque pa- 10
rente, orti; Eis enim sufficit ad primum gradum in utriusque juris studio triennium. *d. §. præterea. & §. cum verò. eod.*

Quod constitutum, ut id genus homines ad Juris alliciantur stu- 11
dium; utpote quibus publicè interest Reipublicæ gubernacula potius, quam tenuis fortunæ hominibus committi; *Rebuff. & Duaren. & Dartis ad. locis.* Eadem ratione, qua Cicero scribit; Senatam Romanum quondam decrevisse, ut de Principum filiis sex singulis Etruriæ Populis traderentur in divinandi arte instituendi; *Ne ars, ut ipse inquit, tanta*

tanta propter tenuitatem hominum à religionis auctoritate ad mercedem
 questum abduceretur. Natalium etiam splendor non mediocre calcat
 est ad virtutem.

12 Peti Nominaciones & concedi debent, secundum Glossam in
 statuit. in verb. quadragesima. eod. in pragm. Sanct. tempore quadragesi-
 mæ: sed secundum usum, sufficit eo tempore earum fieri Infirmatio-
 nes. d. §. statuit.

13 Redigi debent in scriptis: §. prefatiq. Graduati. & §. volumus. eod.
 in Concordat. Quamvis alioqui scriptura ad conficiendum negotium
 minimè sit necessaria. l. contrahitur. 4. ff. de pignor.

14 Nominatus, retentis Originalibus, duplicatas exhibere debet Col-
 latoribus seu Patronis: §. teneantur. eod. in Concord. ut appareat postea,
 quis ex pluribus Nominatis sit antiquior. §. statuimus. eod.

15 Originales, Scribæ & Scholastici Conventus, seu Secretarii, aut
 Pedelli manu, debent obfignari, adhibito authentico ejusdem Con-
 ventus seu Academiæ sigillo; diemque, mensem & annum continere.
 d. §. prefatiq. Graduati. d. §. volumus.

Idem dicendum de ea testatione, quæ ad legitimi studiorum tes-
 toris fidem faciendam conficitur. d. §. prefati. & d. §. teneantur.

16 Ut Nominatus describatur in Scholarium albo, (Mancillam
 vocant) quo Scholarum privilegiis gaudeat, non est necesse. just.
 Gloss. in §. item quod ad dictas. in verb. Universitates. eod. in pragm. Sanct.

17 Exprimi debent Sacerdotia omnia ac beneficia, quæcunque quis
 est Nominatus, obtinet possidetque; una cum vera justaque rethigula
 obventionumque estimatione & quantitate. d. §. volumus. eod. Cum
 enim eos nominare non liceat, qui beneficiis aucti sunt ad quantitates
 aureorum ducentorum, utile visum fuit in Nominacionis formula
 jus quantitatis fieri mentionem. Duaren. tract. de benefic. lib. 5. cap. 13.
 §. 3.

18 Dirigendæ sunt Nominaciones ad eos qui beneficiorum con-
 fectorum jus habent, & hac in parte gravari possunt. §. si quis verus. eod.

CORVINUS
 DE PERSONIS
 ET BENEFICIIS ECCLESIASTICIS

G IV

32

ut qui trium beneficiorum collationem habuerunt. *Gloss. in § placuit. in verb. Turonum. eod. Dartis d. loco, vers. secundam.*

Eadem est ratio Patronorum, sed Ecclesiasticorum tantum; quos *nominatim exprimit Leonina Constitutio*: non etiam Laicorum: In quos non simili potestate & Imperio, ac in Ecclesiasticos, uti solent Pontifices. *vid. Rebuff. in tract. Nominat. qu. 15. num. 6.* Durum siquidem est, nec modestiæ Sacerdotali congruum, prægrandes uberesque possessiones ab hominibus Laicis, non modo gentilitiis hereditatibus detractas, sed etiam juri humano & commercio exemptas, ita tenere Sacerdotes, ut liberum etiam illud Ecclesiarum patrocinium quod benefici homines receptum voluerunt, ipsis auferatur. *not. in c. 2. de præbend. in 6. Duar. d. loco. §. 4.*

Nominationes quia ex Scholasticis Conventibus sæpe fieri solent 19 Collatoribus absentibus, idè ne hi earum ignorantem causari possint, sunt apud illos omnes etiam scientes, *Gloss. in §. statuit. in verb. exhiberi. eod. in Pragm. Sanct. aut eorum Vicarios, d. §. statuit. vel ex his pluribus unum, Gloss. in d. §. statuit. verb. Vicario. insinuandæ; idque tempore quadragesimæ. Duar. d. loc. §. 5. Dart. d. loc. vers. hanc. in fin.*

Est hic *Insinuatio* nihil aliud, quàm professio seu denuntiatio in 20 actis facta, tam literarum gradus quam literarum Nominationis, attestationis, temporis studii, & attestationis Nobilitatis.

Facienda præsentem Notario & duobus testibus: nisi literæ sint at- 21 testationis Nobilitatis: quæ requirunt testes quatuor. *d. §. præfati. d. §. teneantur. & §. cum verò. eod.*

Semel fieri sufficit: quotannis tamen Candidati nomina sua & 22 cognomina profiteri debent, quò Collatores scire possint, quinam Nominationes prosequantur, & quinam eis renuntiaverint. *d. §. teneantur.*

Post insinuationem factam, si contingat vacare beneficium, in 23 mensibus Graduatis vel Nominatis attributis; debent hi Ordinarium vel Patronum Ecclesiasticum requirere, ut sibi illud conferant; requirere intra tempus illud, intra quod illi conferre & præsentare possunt; *Gloss. in §. [Tt] item*

item quod omnia. in verbo scilicet. eod. puta sex mensium; ut supra de Etum. c. nulla. de concess. prebend. & c. in. de jure Patronat. in 6. Quo elapso, æstimabuntur negligentes, nec poterunt vacans illud beneficium amplius petere. c. si Clericus. de prebend. in 6. vide Dart. d. loc. no. Quod ad primum.

24 Quod si requisitus Ordinarius & c. petentes ambienteque reperit, jus conferendi, ut caducum, ad superiores, requisitione facta, prodatim; devolvitur. §. si quis verò. de collation. in Concordat. Gloss. in quod si quis cujuscung. in verbo Pontifices. eod. in Pragm. Sanct.

Nec enim potest Ordinarius quominus beneficium vacans Nominato aut Graduato conferat, recusare: modo non sit alius Gradus aut Nominatus antiquior; & modo non in vim gradus aut nominacionis secularis regulare beneficium appetat, aut contra. Sic enim habet Constitutio, ut secularia secularibus, & regularia regularibus conferantur. §. & in super. eod. & modo non habeat justam recusandi causam. §. ult. eod. Duaren. d. loco. §. 6.

25 Justa causa præter Ordinarias, quæ beneficiandis obijci solent sunt: 1. Si, non Universitas, sed facultas nominaverit: 2. Si Universitas, quæ est suspensa, nominaverit: §. monemus. de collation. in Concordat. 3. Si graduatus in alia universitate, in alia nominatus: Gloss. in §. item quod ad dictas. verbo suorum. eod. in Pragm. Sanct. 4. Si beneficia qua tempore impetrationis possidebat, Nominatus in litteris non expresserit: 5. Si extra tempus quadragesimæ insinuaverit: 6. Si non eo anno: §. præterea. §. teneantur. eod. 7. Si non graduatus in Universitate famosa; d. §. præterea: 8. Si non per continuam tractationem studuerit: vid. lat. Rebuff. d. tract. qu. 22. & 23. 9. Si nomen nominacionis amiserit; §. fin. eod. in Concordat. quia molestiam fecit Collegiis; litem contra eos movendo: d. §. fin. quia habuerit in Ecclesia Metropolitana vel Cathedrali, vel in Collegiata duas prebendas, vel Dignitatem cum Prebenda, vel unam; Gloss. in §. quod si quis. ex dicta. in verb. duas. eod. in Pragm. Sanct. quarum vel cujus fructus usque ad ducentos florenos auri de Camera ascendebant; d. §. velum. eod. in Concordat.

Corvinu.
De Personi
et Benef. Eccle

G IV.
32

Concord. tempore vacationis beneficii, quod sibi in vim gradus vel nominationis conferri requirit: *Robuff. in d. §. volumus.* quia literis Nominationis renuntiaverit, vel expresse, *c. audita. de restit. spoliat.* vel tacite; sponsalia contrahendo, *Gloss. in num. de Cleric. conjugat. in 6.* religionem, cum antea esset secularis, profitendo: *c. beneficium. de regular. in 6.* quia nominationem per triginta annos non infinuavit. *arg. l. licet. 8. Cod. de jure deliber. Dartis d. loco, vers. in super.*

Pluribus Nominatis, quis cui potior sit, distinctione explicandum: 26
Aut omnes non sunt graduati, & in candida pura petunt; (Simplices Graduatos appellamus) & gratificationi est locus: *d. §. statuimus. de collation. in Concordat.* Aut omnes sunt Graduati, & locus est antiquiori, non aetate & gradu, sed tempore: *Gloss. in can. fin. dist. 17.*

Distinguendum tamen inter Nominatos ejusdem anni, & Nominatos diversorum annorum; modo omnes debite, ut loquuntur, infinuaverint.

In Nominatis ejusdem anni habetur & ratio prerogativæ gradus: ut *Doctor præferatur Licentiato, hic Baccalaureo:* & ratio prerogativæ facultatis, ut *Doctor Theologus, Doctori Canonico; hic Doctori in Jure Civili:* & sic de cæteris *Doctoribus, Prodoctoribus, Baccalaureis;* Baccalaureo in Theologia formato excepto; qui, studii Theologici favore, Licentiatis in facultatibus aliis præferitur. *d. §. statuimus. eod.*

Is in gradu & facultate concurrentibus, recurritur ad Nominationis datam, ut præferatur *Nominatus primus:* sin verò omnes Nominatione eodem die, gradus prioritas attenditur. *Glossa in d. §. statuimus. in verbo addatam.*

Quod si concurrant hæc omnia, gratificationi Ordinarii erit locus. *arg. c. duobus. de rescript. in 6.* non Universitatum, utrum hæc vel illa magis sit famosa, habebitur ratio. *§. item quod ad dictas. vers. ita tamen. in verb. non teneatur. de collation. in Pragm. Sanct.*

In Nominatis diversorum annorum, prius Nominatus præferri debet, secundum *Glossam in d. §. in verb. præferri.* posterius nominatis. *Dartis d. loco, vers. alterum.*

27 Per *Nominationem*, nullum acquiritur jus in beneficio; remanent tamen beneficia quæ vacant obfricta & obnoxia, ut ea *Nominatio* perire liceat, & collatio alteri facta, irrita sit vel irritanda. *Gloss. in verbis l. oratum. tit. de pacific. possess. in pragm. Sanct.*

28 Sed tamen dicta circularis promotio collatioque beneficiorum non habet locum perpetuò. Nam in Metropolitanis Cathedralibus que Ecclesiis annonæ quædam attributæ sunt Theologis, vulgo præbendas Theologales appellant; quod præterquam Theologo conferri potest nisi nemini, quocunque anni tempore vacant. *d. S. statimus.* Annorum quoque curatio defertur semper ei qui præditus est gradibus Scholasticis, aut saltem legitimo temporis spatio; id est, triennio, vel Theologie, vel juri Civili aut Pontificio operam dedit. &c. *d. S. statimus.*

Corvinus
De Personis
et Beneficiis Ecclesiasticis

G IV.

32

LIBER